

Sätter fristående förskolor i fokus

Remissyttrande
SEFIF ideell förening
c/o Almega
Box 555 45
102 04 Stockholm
info@sefif.se

2017-02-22

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
Regeringskansliet per e-post:
fi.registrator@regeringskansliet.se

Remissyttrande: "Ordning och reda i välfärden" (SOU 2016:78)

SEFIF återfinns inte på regeringens lista över remissinstanser avseende betänkandet *Ordning och reda i välfärden* (SOU 2016:78) men har valt att använda sin rätt att lämna ett remissvar.

SEFIF avstyrker utredningens förslag. Förslaget undergräver äganderätten och näringsfriheten genom att i praktiken förbjuda vinst för fristående förskolor och andra välfärdsföretag. Om förslaget skulle genomföras skulle 90 procent av de företag och andra driftsformer som driver förskoleverksamhet tillåtas ha en rörelsemarginal som inte når upp till två procent. Det är otillräckligt för att driva en ekonomiskt sund och långsiktigt stabil och hållbar verksamhet. Utredningen uppvisar inga belägg för ett negativt samband mellan vinst och kvalitet och påståendet om "övervinster" saknar helt grund i verkliga förhållanden. Vi hänvisar även till det remissvar som inlämnats av Friskolornas Riksförbund.

Om SEFIF

SEFIF är en branschorganisation i Stockholms län som drivs som ideell förening. Vi driver de fristående förskolornas intressefrågor i nära samarbete med Friskolornas riksförbund.

SEFIF har idag ca 150 medlemmar som driver sina verksamheter i olika driftsformer: föräldra- och personalkooperativ, stiftelser, ideella föreningar och mindre aktieföretag.

SEFIF startades 1992 för att säkerställa att fristående förskolor fick likvärdiga villkor med kommunala verksamheter. Det är fortfarande en av våra viktigaste uppgifter. SEFIF har en plats i Stockholm Stads Referensgrupp och Branschråd sedan många år där vi tillsammans med staden gemensamt arbetar för en likvärdig förskola. SEFIF är även remissinstans till Skolverket rörande förskola.

Vi arbetar med medlemsstöd och -rådgivning, kvalitets- och kompetensutveckling samt att säkerställa lika villkor för kommunala och fristående förskolor. SEFIF stödjer professionsutvecklingen i förskolan baserat på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. I vårt dagliga arbete har informations spridning och kvalitetshöjande aktiviteter till medlemmarna hög prioritet. SEFIFs främsta uppdrag är att samverka med medlemmar, kommuner, myndigheter och organisationer för en likvärdig förskola.

Sammanfattning

Förbudet mot en rimlig ekonomisk buffert kommer att driva fram mängder av konkurser och nedläggningar. Det överskott och den buffert man behöver för drift i vilken förskoleverksamhet som helst förbjuds. Kooperativ och aktiebolag inom förskolesektorn har i många fall drivits sedan 20-25 år tillbaka, de tvingas lägga ned sina verksamheter eller gå i konkurs om förslaget blir verklighet.

Kommunerna klarar inte att på kort varsel omfördela de förskolebarn från fristående förskolor om utredningsförslaget genomförs.

Blir förslaget verklighet innebär det stora och svåra konsekvenser inom svensk förskola i en tid då allt fokus borde ligga på kvalitet och kompetensförsörjning.

Förslagen ger ett framtida Sverige med en kraftig minskning av antalet fristående förskolor, vilket innebär mindre mångfald och valfrihet.

Förslaget diskriminerar medborgarnas valfrihet i rätten att välja den förskola man vill för sitt barn eftersom konsekvenserna av förslaget innebär nedläggning eller konkurs för de fristående verksamheterna.

Förslag om begränsning av rörelseresultat innebär i praktiken ett vinstförbud

Utredningens förslag om att maximalt tillåta ett rörelseresultat om sju procent plus statslåneräntan på företagets bokförda operativa kapital innebär i praktiken ett vinstförbud för Sveriges fristående förskolor. Avkastning på bokfört operativt kapital är ett avkastningsmått som inte är tillämpligt på företag med små bokförda tillgångar vilket är fallet i många förskolor. När vinsttaket sätts i relation till ett lågt operativt kapital blir den tillåtna rörelsemarginalen så låg att det i praktiken innebär ett vinstförbud.

Om förslaget till vinsttak skulle genomföras skulle 90 procent av de företag som driver förskoleverksamhet tillåtas ha en rörelsemarginal som inte når upp till två procent vilket är otillräckligt för att långsiktigt kunna driva en ekonomiskt sund och stabil verksamhet. Fristående förskolor kommer att ha mycket små möjligheter att bygga upp ekonomiska buffertar vilket gör dem extremt sårbara för ekonomiska störningar.

Om förslaget bli verklighet skulle det få allvarliga effekter i form av en omfattande nedläggning av fristående förskolor och därmed avskaffad valfrihet för ett stort antal föräldrar. Det skulle även innebära tillkommande kostnader för Sveriges kommuner som skulle tvingas starta nya kommunala förskolor.

Utredningen saknar belägg för påståenden om övervinster och vinst på bekostnad av kvalitet

Påståendet att fristående förskolor skulle göra "övervinster" är inte sant. Rörelsemarginalen är ett betydligt lämpligare mått än utredningens "avkastning på operativt kapital" för den som vill se hur stort överskott en verksamhet genererar i förhållande till dess totala intäkter.

En verksamhet av hög kvalitet är en förutsättning för att föräldrar ska välja att sätta sina barn i förskolan. Förskolor med låg kvalitet tappar snabbt föräldrarnas förtroende och det är förhållandevis mycket enkelt

att byta förskola. Väljer föräldrarna att ta sitt barn ur förskolan minskar förskolans intäkter redan samma eller nästkommande månad. Det är helt enkelt omöjligt för en fristående förskola att generera vinst på bekostnad av kvalitet i verksamheten.

Avslutning

Utredningen vittnar om en okunskap om hur företag och andra verksamhetsformer fungerar inom förskolan och hur lönsamhet bidrar till hållbarhet, effektivitet och kvalitetsutveckling. Utredningens förslag skapar osäkerhet om de långsiktiga förutsättningarna för fristående förskolor och andra välfärdsföretag, liksom för näringslivet i stort. Detta är en viktig principiell fråga.

Om förslaget bli verklighet skulle det få allvarliga effekter i form av en omfattande nedläggning av fristående förskolor och därmed avskaffad valfrihet för ett stort antal föräldrar. Förslaget innebär dessutom att de företag som levererar produkter och tjänster till förskolan förlorar en stor del av sin omsättning när de fristående förskolorna tvingas lägga ned eller gå i konkurs.

För SEFIFs medlemmar, där en majoritet drivs som kooperativ/ekonomiska föreningar, får förslaget förödande konsekvenser.

Förslaget innebär också att SEFIF som organisation med 25 års verksamhet drabbas av nedläggning.

Det är mot denna bakgrund som SEFIF avstyrker utredningens förslag.

För **SEFIF**

Elisabeth Thorburn, ordförande

